

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

Pedagogika

.....
(Nazwa kierunku studiów)

Studia pierwszego stopnia

Przedmiot:	Metodyka edukacji polonistycznej w kl. I-III Polish language and literature education in early school	
Rok: II	Semestr: III	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	15	
Ćwiczenia	30	
Liczba punktów ECTS:	3	

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

Cel przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z wiedzą merytoryczną, dotyczącą edukacji polonistycznej, zgodnie z zakresem treści programowych, prawidłowe stosowanie poznanych strategii i toków metodycznego postępowania w pracy z uczniami klas I-III, umiejętność wykorzystania technik efektywnego uczenia się przez kandydata, umiejętność planowania i organizowania własnej pracy metodycznej z zespołem uczniowskim, dostrzeganie, określanie i rozwiązywanie sytuacji problemowych, zdolność do przewidywania skutków wszelkich działań własnych, kształtowanie umiejętności wykorzystywania narzędzi usprawniających przekaz informacji.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Podstawowa wiedza z zakresu językoznawstwa ogólnego.
2	Otwarta postawa wobec różnych zjawisk edukacji polonistycznej, gotowość do pracy związanej ze zdobywaniem i zgłębianiem wiedzy na jej temat.

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EKW1	Posiada podstawową wiedzę dotyczącego obszaru – edukacja polonistyczna w klasach I-III z metodyką, zna cele, funkcje i treści edukacji polonistycznej w klasach I-III;
EKW2	Posiada wiedzę o metodycie wykonywania typowych zadań – normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w obszarze edukacji polonistycznej.
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Posługuje się zdobytą wiedzą teoretyczną z zakresu edukacji polonistycznej w praktyce edukacyjnej, nabył umiejętności metodycznych w zakresie nauki czytania i pisania, zna toki metodycznego postępowania przy wprowadzeniu litery małej i wielkiej oraz sposoby wprowadzenia litery pisanej, i inne toki metodycznego postępowania przy realizacji treści z innych działów programowych.
EKU2	Dobiera i wykorzystuje dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań dydaktycznych; wykorzystuje nowoczesne technologie (ICT).
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Potrafi współpracować w zespole pełniąc różne role: przyjmuje polecenia i wyznacza zadania innym, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem określonych działań oraz angażuje się w zajęcia poprzez zadawanie pytań, włącza się w dyskusję, podsuwanie propozycji rozwiązań

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć - wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Wiodąca i integrująca rola edukacji polonistycznej w procesie nauczania i wychowania w klasach I-III. Charakterystyka edukacji polonistycznej jako jednego z obszarów. Cele kształcenia i wychowania. Źródła treści do nauczania edukacji polonistycznej. Funkcje języka polskiego.	2
W2	Edukacja polonistyczna i jej miejsce w podstawie programowej.	2

W3	Rola inscenizacji w procesie dydaktycznym. Rodzaje i przykłady inscenizacji. Tok metodycznego postępowania przy opracowaniu inscenizacji. Improwizacje w klasach I-III – ich istota i znaczenie.	2
W4,5	Nauka tekstów na pamięć. Cele nauki tekstów na pamięć. Metody nauki tekstów na pamięć. Oznaczenia recytacyjne. Cechy dobrej recytacji. Tok metodycznego postępowania przy nauce tekstów na pamięć.	2
W6	Nauka czytania w klasach I-III. Cele, elementy, cechy czytania.	1
W7	Nauka pisania w klasach I-III.	1
W 8,9	Metodyka kształcenia kompetencji komunikacyjnych i językowych. Podstawowe formy wypowiedzi ustnych.	1
W 10,11	Praca z tekstem literackim (czytanka lub lektura) – etapy, przykłady form pracy.	1
W12,13	Metody i formy pracy w nauczaniu gramatyki i ortografii. Treści nauczania. Ćwiczenia syntaktyczne. Cele i zadania nauki ortografii w edukacji wczesnoszkolnej. Zasady nauczania ortografii, rodzaje ćwiczeń ortograficznych.	2
W14	Sposoby organizacji ćwiczeń stylistycznych i słownikowo-frazeologicznych w klasach I-III.	1
Suma godzin:		15

Forma zajęć - ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Charakterystyka wybranych najnowszych programów nauczania. Propozycje zmian programowych - kierunki nowych poszukiwań alternatywnych w zakresie edukacji polonistycznej	2
ĆW2	Początkowa nauka czytania i pisania. Charakterystyka metod stosowanych w polskim szkolnictwie.	1
ĆW3,4	Znaczenie elementarza w procesie nauki czytania i pisania – przykłady. Toki wprowadzenia litery.	2
ĆW5, 6	Ćwiczenia w pisaniu i w czytaniu. Etapy nabywania umiejętności.	2
ĆW7, 8	Metody i formy pracy stosowane w procesie kształcenia językowego w edukacji wczesnoszkolnej – przykłady.	2
ĆW9,10	Kształcenie sprawności językowej uczniów klas I-III.	2
ĆW12,13	Podstawowe formy wypowiedzi ustnych i pisemnych: opowiadanie, opis, sprawozdanie, list (i inne użytkowe –ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, życzenia).	2
ĆW14	Formy ćwiczeń stylistycznych i ich organizacja.	2
ĆW15, 16	Metodyka kształcenia literackiego w ramach polonistycznej edukacji wczesnoszkolnej. Praca z tekstem literackim – etapy. Formy pracy z tekstem.	2
ĆW18,19	Opracowanie tekstów czytanek.	2
ĆW20, 21	Utwory poetyckie – przykłady form pracy.	2
ĆW22	Opracowanie lektury w klasach I-III.	1
ĆW23, 24	Metody i formy pracy w nauczaniu gramatyki i ortografii - zastosowanie metod aktywizujących.	2
ĆW25	Ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne.	1
ĆW26	Sposoby organizacji ćwiczeń stylistycznych i słownikowo-frazeologicznych w klasach I-III.	1
ĆW27	Innowacje polonistyczne w edukacji wczesnoszkolnej.	1
ĆW28, 29	Planowanie pracy z edukacji polonistycznej i kontrola efektywności podjętych działań.	2
ĆW30	Podsumowanie i ewaluacja. Omówienie zagadnień egzaminacyjnych.	1
Suma godzin:		30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład, pogadanka, pokaz, prezentacje multimedialne.
M2	Analiza elementarza i podręczników, programów nauczania, praca z tekstem literackim.
M3	Heureka
SD1	Projektor, odtwarzacz.
SD2	Klocki Ročlawskiego,

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Obecność i aktywność na zajęciach.
F2	Systematyczna lektura literatury przedmiotu.
F3	Prowadzenie zeszytu: ćwiczeń kaligraficznych.
Ocenianie podsumowujące	
P1	Ocena bieżąca przygotowania do zajęć oraz systematyczności w prowadzeniu zeszytu - ćwiczeń kaligraficznych
P2	Prezentacje
P3	Egzamin pisemny.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45

Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	2
Przygotowanie się do zajęć – łączna liczba godzin w semestrze	18
Praca własna studenta	25
Suma	90
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu/modułu	3

Literatura podstawowa

1.	Metoda 18 struktur wyrazowych w pracy z dziećmi z trudnościami w czytaniu i pisaniu, red. M. Kujawa, M. Kujawa, Warszawa 2009
2.	Fabisiak-Majcher A., Ławczys E., Moje sylabki cz. 1: Samogłoski, wyrażenia dźwiękonaśladowcze, sylaby otwarte ze spółgłoskami: p, m, b, l, f, w, t, d, wyrazy do czytania globalnego, samogłoska + sylaba otwarta, wyrazy dwusylabowe z sylab otwartych, zdania i proste teksty, ćwiczenia do nauki czytania metodą symultaniczno-sekwencyjną, Kraków 2008.
3.	Czelakowska D., (2010) Metodyka edukacji polonistycznej w okresie wczesnoszkolnym, Kraków.
4.	Podręczniki dla klas I-III - 2012 Programy edukacji wczesnoszkolnej - 2012

Literatura uzupełniająca

5.	Lenartowska K., Świętek W., Inspirowanie wypowiedzi pisemnych w klasach I-III, Warszawa 1989.
6.	Lenartowska K., Świętek W., Lektura w klasach I–III, Warszawa 1989.
7.	Lenartowska K., Świętek W., (2006), Wiersz w zintegrowanej edukacji elementarnej, Toruń 2006.
8.	Plenkiewicz M.L., Krytyczne czytanie w polonistycznej edukacji wczesnoszkolnej, Bydgoszcz 2003.
9.	Polański E., Jakubowicz A., Dyka F., Ortografia i interpunkcja w nauczaniu początkowym, Warszawa 1996.
10.	Węglińska M., Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Kraków 1997.
11.	Węglińska M., Opis jako forma wypowiedzi w klasach początkowych. Warszawa 1989.
12.	Zakrzewska B., I ty będziesz dobrze czytać, Warszawa 2000.
13.	Zakrzewska B., Trudności w czytaniu i pisaniu, modele ćwiczeń, Warszawa 1999.
14.	Żuchowska W., Oswajanie ze sztuką. Encyklopedia języka polskiego, red. S. Urbańczyk, Wrocław 1991.

Macierz efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów definiowanych dla całego programu (PEK)	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stożenie w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W03	+	SW_W03	+	N_W03	+	C1,C2	W1-6,W8-15 ĆW1-8, ĆW12-29	M1-3 SD1-2	F1, F2, F3,, P1, P2, P3
EKW2	K_W12	++	SW_W08	++	N_W06	++	C1,C2	W8-14, ĆW9- ĆW14,18-30	M2-3SD1	F1, F2, F3, P1, P2, P3
EKU1	K_U09	++	SW_U04	++	N_U07	++	C1,C2	W2-14, ĆW1-29	M1-3 SD1-2	F1, F2, F3 P1, P2, P3, P4

EKU2	K_U03	++	SW_U06	++	N_U05	++	C1,C2	W1, W8-14, ĆW1-29	M1-3 SD1	F1, F2, F3 P1, P2, P3, P4
EKK1	K_K01	++	SW_K01	++	N_K01	++	C1,C2	W1-14, ĆW1 i in.	M1-2 SD1	F1, F2, F3, P1, P3

Formy oceny - szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Nie zna większości definicji z zakresu metodyki kształcenia językowego i literackiego w ramach edukacji polonistycznej. Nie posiada wiadomości dotyczących treści wykładów i ćwiczeń. Wykazuje brak podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w efektach kształcenia.
Na ocenę 3 (dst)	Zna podstawowe pojęcia z zakresu metodyki edukacji polonistycznej, formy pracy z tekstem literackim, oraz elementy, cechy i rodzaje czytania. Zna toki metodycznego postępowania przy wprowadzeniu litery, inscenizacji, lektury, etapy opracowania czytanki. Potrafi – zgodnie ze wskazówkami – zaplanować pracę dydaktyczną z zakresu obszaru edukacji polonistycznej.
Na ocenę 3+ (dst+)	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu metodyki edukacji polonistycznej, zna elementy, cechy i rodzaje czytania. Zna toki metodycznego postępowania przy wprowadzeniu litery, inscenizacji, lektury, etapy opracowania czytanki, metody nauki tekstów na pamięć. Charakteryzuje programy nauczania funkcjonujące w polskiej szkole, określonym typem elementarza i podręczników, potrafi je porównywać. Zna etapy i formy pracy z tekstem literackim oraz sposoby nauki czytania ze zrozumieniem. Stosuje wiedzę z zakresu nauki czytania i pisania i innych działań programowych. Potrafi zaplanować pracę dydaktyczną z edukacji polonistycznej według postawy programowej i wybranego programu edukacji wczesnoszkolnej.
Na ocenę 4 (db)	Poprawnie definiuje i klasyfikuje podstawowe pojęcia z zakresu metodyki edukacji polonistycznej. Poprawnie charakteryzuje programy nauczania funkcjonujące w polskiej szkole wraz z zestawem metod i form pracy, określonym typem elementarza i podręczników, potrafi je porównywać i analizować. Zna toki metodycznego postępowania i działy programowe dotyczące: Nauki czytania i pisania, ćwiczeń w mówieniu i pisaniu, ćwiczeń gramatycznych, ortograficznych, słownikowych, frazeologicznych. Potrafi poprawnie zastosować wiedzę z metodyki edukacji polonistycznej w praktyce edukacyjnej z dziećmi. Potrafi zaplanować pracę dydaktyczną z zakresu metodyki edukacji polonistycznej według treści nauczania postawy programowej i wybranego programu oraz zgodnie z zasadami systematyczności i stopniowania trudności.
Na ocenę 4+ (db+)	Poprawnie definiuje i klasyfikuje terminologię z metodyki edukacji polonistycznej i w zakresie kształcenia literackiego i językowego w ramach edukacji wczesnoszkolnej. Poprawnie charakteryzuje programy nauczania funkcjonujące w polskiej szkole wraz z zestawem metod i form pracy, określonym typem elementarza i podręczników, potrafi je porównywać, analizować i dokonać oceny ich funkcjonalności. Zna toki metodycznego postępowania i działy programowe dotyczące: Nauki czytania i pisania, ćwiczeń w mówieniu i pisaniu, ćwiczeń gramatycznych, ortograficznych, słownikowych, frazeologicznych i syntaktycznych. Potrafi poprawnie zastosować wiedzę z metodyki edukacji polonistycznej w praktyce edukacyjnej z dziećmi w szkole. Potrafi poprawnie zaplanować pracę dydaktyczną z metodyki edukacji polonistycznej w klasach I-III oraz z zakresu kształcenia językowego i literackiego według treści nauczania postawy programowej i wybranych programów szkolnych oraz zgodnie z zasadami systematyczności i stopniowania trudności, stosując metody aktywizujące.
Na ocenę 5 (bdb)	Poprawnie i wyczerpująco definiuje i klasyfikuje pojęcia z zakresu metodyki edukacji polonistycznej oraz z zakresu kształcenia literackiego i językowego w ramach edukacji wczesnoszkolnej. Poprawnie i wyczerpująco charakteryzuje programy nauczania funkcjonujące w polskiej szkole wraz z zestawem metod i form pracy, określonym typem elementarza i podręczników, potrafi je porównywać, analizować i dokonać oceny ich zawartości merytorycznej oraz funkcjonalności. Zna toki metodycznego postępowania i działy programowe dotyczące: Nauki czytania i pisania, ćwiczeń w mówieniu i pisaniu, ćwiczeń gramatycznych, ortograficznych, słownikowych, frazeologicznych i syntaktycznych. Zna rodzaje ćwiczeń stylistycznych i zasady ich wprowadzania na zajęciach z obszaru edukacja polonistyczna. Potrafi poprawnie zastosować wiedzę z metodyki edukacji polonistycznej w praktyce edukacyjnej z dziećmi w szkole. Potrafi poprawnie i twórczo zaplanować pracę dydaktyczną z metodyki edukacji polonistycznej oraz zakresu kształcenia językowego i literackiego według treści nauczania postawy programowej i wybranych programów szkolnych oraz zgodnie z zasadami systematyczności i stopniowania trudności. Umiejętnie wprowadza metody problemowe i aktywizujące i techniki teatralne.

Autor programu:	Prof. nadzw. dr hab. Jolanta Karbowniczek
Adres e-mail:	jkarbow@poczta.onet.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki, Katedra Pedagogiki